

**Felician Pop
Adrian Lupescu**

SPOVEDANIILE CELOR FERECĂȚI

**Nemaipomenitele istorii
ale unor eroi ai
TRANSILVANIEI LEGENDARE**

Prefață de Ion Pop

**LIMES
2020**

CUPRINS

<i>Un cuvânt înainte</i>	5
Un jungher înecat în pahar	9
În căutarea capului pierdut.....	26
Sânzienele negre	41
Un sicriu visează să ajungă în cer	56
Clopotul de lapte	70
Vraciul norului târziu.....	86
Răgaz peste moarte	100
Cu ce se umple moartea	115
Contele de Sathmar.....	134
Ascunzișul porumbelului	150
Blestemul, ca o cămașă udă	165
Sub un pat, curge apa.....	181
Templul de oase și fărâme	194
Griga lui Ianoș – „pribagul” de pe păduri.....	211
În cer crește o plantă vindecătoare.....	224
<i>În loc de bun rămas</i>	240
<i>Mulțumiri</i>	243

în fața celor doi autori era aceea a „mulajului” stilistic, a adecvării limbajului la situația evocată. Un exemplu de reușită certă poate fi povestirea *Clopotul de lapte*, cu protagonist din lumea satului, dar care beneficiază și de o structură epic/simbolică complexă, ce poate trimite la modelul Mircea Eliade. Altele, beneficiază de angajarea, ca eroi principali, a unor personalități precum Ady Endre, Kaffka Margit, Matei I., Caragiale, Aurel Popp, căroră reflecția intelectuală, de oameni cultivați, le putea fi împrumutată cu un grad de verosimilitate notabil, asigurat de însăși calitatea profilului spiritual. Un anumit decalaj, la acest nivel, al osmozei dintre portretul personajului și limbajul ce i se atribuie, se poate nota în câteva povestiri cu protagoniști țărani, în care aceștia se exprimă în termeni ce nu sună tocmai firesc în gura lor, deși o intenție auctorială ironică este implicită. În povestirile „istorice”, refacerea mai consistentă a convenției unui limbaj „arhaic” sau măcar regional ar fi fost, de asemenea, salutară.

Secvențele din „misterele Sătmarului” reunite în această carte de cele două „condeie” se cuvin a fi întâmpinate deopotrivă cu satisfacție și de cititorul sensibil la acest gen de literatură, ce depășește cu mult condiția jurnalistică, și de cel bucuros să participe, prin lectură, la un act de recuperare a unor tradiții locale care meritau a fi exploatare și readuse în lumina zilei de azi. Un act care are, cum spuneam, și o remarcabilă calitate „pedagogică”, de invitație la cultivarea spiritului de conviețuire interetnică, cu atâtea efecte benefice, fertile și în planul creației culturale.

Ion Pop

Un jungher înecat în pahar

Am ajuns la Sătmar cu două zile înainte de Crăciun, în anul Domnului 1659. Am pribegit prin frig până aici, cetatea asta e tare departe de Valahia...Dar bine că-i așa... Aici nu mă poate ajunge mâna lungă a sultanului, blestemat fie numele său! Ar trebui să fiu trist, bătălia de la Giurgiu poate că a rupt pentru totdeauna firul care mă leagă de domnie dar – în lumea în care trăim – nu poți ști nici măcar ce se va întâmpla mâine... Aud că sultanul e bolnav – dare-ar Domnul să vină în locul lui unul mai înțelept, căruia să-i pot vorbi pe îndelete, anume că eu nu am fost un uneltitor, ci o victimă. Și apoi, mai am destul aur, ca să-i înmoi îndoielile, dacă se va ajunge până acolo...

Drum lung și amarnic am făcut până aici. Eu, ca eu, dar vai de biata mea Domnica, că eu așa o alintam, deși ea tot timpul îmi spunea că numele ei de prințesă circaziană este Nedelka. Eu nu puteam să-i spun așa, pur și simplu. Îi explicam că „Domnica” înseamnă domnitoare, iar ea, ca

viitoare stăpână a Valahiei, trebuie să aibă un nume pe măsură. Ea râdea cu poftă și-mi spunea că lucrul care îi place cel mai mult la mine, este acela că visez atât de frumos. Nu avea nici atunci încredere în destinul meu și chiar dacă nu-mi spunea asta, știam că, după părerea ei, totul este pierdut. Eu însă știu că puterea banului este cea mai tare dintre toate și – slavă Domnului! – nu mi-am pierdut agoniseala, odată cu domnia! Nu pot trăi în resemnare, n-am cum să-mi sfârșesc zilele ca un înfrânt. Sunt fiu de domn și menirea mea este aceea de cârmuitor. Tatăl meu, Radu Vodă Mihnea, a fost de patru ori domn în Țara Românească și de două ori, domn în Moldova. Desigur, s-au găsit destule guri rele care să sape prin viața mea și să spună că de fapt, aș fi băiatul cămătarului grec Iani Surdul din Stambul, degeaba am încercat să-i lămuresc că acela a fost doar tutorele meu, care m-a educat cum se cuvine. Dar e mai lesne să pui o umbră pe chipul cuiva, decât o lumină! Știu că toate acestea nu contează deloc, că numai pe seama celor însemnați se pot pune tot felul de scorneli, ca să nu mai vorbim de murdăriile puse în cărca mea, cum că aș fi fost giuvanul lui Kenan Pașa. Ba mai mult de atât, s-a urzit și povestea cum că sultana Valide, cea bătrână, m-ar fi avut de țiitor și așa aș fi ajuns eu domn în Țara Românească! N-am dat niciodată importanță bârfelor. Socot că nu e treabă de bărbat să pleci urechea la tot felul de măscări, și cu atât mai puțin să le scornești chiar tu, ca o babă ce nu are altă treabă!

Constantin Șerban Vodă m-a așteptat încă la intrarea în cetate, cu multă bucurie. Bietul de el, a ajuns și el aici, ca într-un surghiun, alungat de pe scaunul Moldovei, în toamna ce a trecut, de parcă un blestem ne mână aici pe toți. El este aici de ceva vreme, împreună cu Gheorghe Ștefan și chiar au început să-și facă un rost în cetatea asta, deși Constantin Șerban „Cârnul” mi-a șoptit că nu vrea ca oasele să-i putrezească în cetatea asta străină și friguroasă. Nici ale

mele, am adăugat eu repede și cred că voi putea să mă întorc în țară, numai de-aș prinde un moment prielnic. Nici aici lucrurile nu merg prea bine, turcii tot amenință că vor ataca Transilvania. Poate simt și ei că habsburgul prinde tot mai mare cheag și vrea să-și întindă puterea crăiască și peste Ardeal. Am stat mulți ani la Constantinopol, știu de-a fir a păr totul despre felul de a fi al osmanlâilor. Am ajuns amețitor de sus, până în preajma măritului sultan. Am petrecut aproape 25 de ani prin palatele sultanilor și vizirilor, ochii multe mi-au mai văzut dar buzele mele au învățat să tacă. Chiar mi s-au scos vorbe cum că m-aș fi turcit, precum un strălucit strămoș de-al meu, dar martor mi-e Dumnezeu că nu m-am lepădat niciodată de dreapta credință. Au crezut mulți că dacă turcii m-au ridicat în domnie, aș putea fi unul de-al lor, și poate că așa ar fi fost și firese, dar sufletul meu nu a avut altă năzuință decât aceea de a scăpa biata mea țărișoară de restriștea păgânilor. Mi-am început domnia ca un bazileu creștin și în ziua de Rusalii, acum doi ani, însuși patriarhul mi-a binecuvântat domnia. Ploua cu găleata în ziua aceea de primăvară târzie și patriarhul a spus că acesta e semn de belșug și domnie lungă. Eu doar am oftat din toți rărunchii, pentru că știam la ce mă înham. Amatorii de jocuri de noroc știu prea bine că jocul fără miză nu are nici un miez. Cu cât pungile cu galbeni se burdușesc pe masă, cu atât febra jucătorilor este mai mare și patimile riscului îi înfierbântă. Așa eram și eu. Nu voiam să fiu un biet domn pus cu de-a sila să fie doar un simplu strângător de biruri. Într-un an și jumătate n-am apucat să fac eu multe, dar tot am pornit niște lucruri care – dacă aș mai fi avut timp – puteau să dea o nemaivăzută roadă, însă neîndurarea și vrăjmășia vremii este mai cotropitoare decât orice oștire păgână. Am văzut starea jalnică a țării, boierimea putredă și ticăloasă, popimea flămândă și primitivă. Chiar la slujba înscăunării mele din

ziua aceea ploioasă de Rusalii am avut un fel de revelație aproape divină și am simțit că mâna mea încleștată în jurământ pe crucea mare de aur bătută cu nestemate va trebui să ridice paloșul ca să scape neamul acesta de primejdia din afară și de cea de dinăuntru, am privit bărbile neîngrijite și soioase ale popilor, le-am ascultat cu neplăcere litanile plângăcioase, cântate cu glas fals și am înțeles că totul trebuie schimbat, că biserica aceasta nu poate să țină neamul în trezire. Așa mi-a venit gândul să-i trimit papei de la Râm câteva scrisori prin care să-l rog să-mi trimită un episcop papistaș la București și să leapăd bizantinismul acesta, care nu ne este de niciun folos. Am crescut într-o lume pe care n-am reușit s-o îndrăgesc, tocmai pentru că i-am simțit fățărnicia. După câte am văzut prin seraiurile otomane, pot spune că felul acesta de lume și de viață se va prăbuși într-un apropiat amurg. La fel cred că și biserica noastră trebuie să-și urmeze cursul ei latinesc, că doar înțelepții spun că neamul rumânilor de la Râm se trage și că noi suntem urmași în linie dreaptă, ai râmlenilor.

M-am zbatut apoi să scap țara de molima turcească și am văzut în salvatorul meu, Gheorghe Rákóczi, principele Transilvaniei, un om croit din cremenea caracterelor puternice și iată că nu m-am înșelat! În mărinimia lui, mi-a întins și mie o mână taman în momentul în care turcii alergau după mine ca turbații să-mi pună mazilul! Va trebui să mă întorc acasă, să pun ordine în toate, o dată pentru totdeauna și să împlinesc voia luminatului meu strămoș, Mihai Pătrașcu Vodă, zis Viteazul, pentru că menirea mea în lumea aceasta trebuie împlinită. Noroc de la Dumnezeu, că sunt în floarea vârstei – n-am împlinit încă nici 37 de ani – și abia de acum înainte voi da măsura înțelepciunii și vitejiei mele. Cetatea aceasta, loc al surghiunului meu, îmi oferă răgazul să mă gândesc la toate. Dacă noi creștinii ne-am uni, atunci sigur că păgânii ar putea fi alungați pe vecie, chiar și

din Constantinopol. Am vorbit cu principele Rákóczi să-mi prilejuiască o întâlnire cu craiul habsburgilor, ca să-i pot spune verde că otomanii îs acum ca fiara cea jigărită, și poate că nici nu e departe clipa răpunerii sale. Ca unul care am trăit printre osmanlâi – preț de aproape un sfert de veac – știu prea bine cum stau lucrurile la Stambul. Chiar și cu craiul leșilor aș putea vorbi, ca să-l conving să nu se mai lase prostit de vorbele mieroase ale turcilor, ori tătarilor pentru că acestea sunt amăgitoare și veninoase. De când am venit în cetatea Sătmarului, de vreo câteva luni de abia, alt gând eu nu am avut. Am vorbit despre toate acestea cu Constantin Șerban, pe care-l credeam prietenul meu și omul care m-a primit cu frățescă grijă, aici, printre străini. Totul părea să se lege tare bine și am crezut că Dumnezeu, în mare mila sa, mă va învrednici să-mi pot duce visul până la capăt și din batjocura poreclei de Giuvan Bey, cu care au încercat a mă face de răs atâția alții, să ajung un mare domn, precum luminatul Mihai Vodă. De fapt, de îndată ce am ajuns domn al Țării Românești, mi-am preschimbat numele, din Mihnea Radu, în Mihai și am credința că numele acesta mă va acoperi și mă va mântui.

Am petrecut zile și mai ales seri minunate în cetatea bunului meu principe Rákóczi și aș fi păstrat o înmiresmată amintire acestui loc și a timpului petrecut aici, dacă acum câteva zile nu s-ar fi prăbușit cerul peste mine. Și iată cum s-au petrecut lucrurile: stăteam la un zaiafet ales pe care cel socotit de mine frate de inimă l-a pregătit în cinstea mea – nu era primul – și semnele acestea de prețuire îmi ungeau inima și-mi întăreau credința așteptatei izbânzi. Credeam că omul acesta e făcut din aceeași plămadă ca mine și visul meu a fost să-l ajut să ajungă domn al Moldovei și împreună cu sprijinul papei, al craiului habsburgic și bineînțeles al principelui Rákóczi, să-i fugărim pe veșnicie, de pe cuprinsul Europei, pe blestemațiiăștia de turci. Dar iată cum

slăbiciunea și nebunia omenească poate să năruiască un astfel de gând vulturesc! Zaiafetul era în toi, iar potirele scumpe, umplute cu vin, se goleau unul după altul. Lângă mine se veselea Domnica, iar eu eram tare fericit că i-a trecut supărarea și urâtul străinătății. Deodată, ea s-a ridicat și mi-a spus: „Iubite domn al meu, iertare-mi cer, dară nu mă simt bine, așa că mă voi duce sus să mă odihnesc oleacă. Tu rămâi aici, că nu se cade să văduvești mesenii aceștia de prețioasa ta prezență. Cum mă voi întrema puțin, am să mă întorc și ne vom bucura împreună de prietenia acestor oameni minunați!” Am fost tare mâhnit și mă îngrijoram pentru sănătatea femeii care a fost alături de mine în ceasurile mele de mare restriște. Și dusă a fost! Am văzut că vremea trece și frumoasa mea nu se mai întoarce și am început a mă necăji tot mai tare. În toiul petrecerii, nici nu am băgat de seamă când a dispărut și Cărnul! Atunci n-am făcut nicio legătură între cele două plecări de la masă, nu m-aș fi gândit niciodată că omul acesta ar putea să gândească ceva rău și că va unelti ca să-mi dărâme puțină fericire rămasă. Văzând că timpul trece, iar veselia mesenilor se tot sleiește, m-am ridicat și eu în căutarea Domnicăi. Știam odaia în care s-a retras și, odată ajuns în fața ușii, m-am oprit un pic mirat. Din odaie se auzea limpede glasul dulce al prințesei mele. Nu părea a fi cel al unei bolnave! Am simțit că vorbește cu cineva, doar nu era nebună să vorbească de una singură! Nu-mi stă în fire să trag cu urechea pe la uși, dar un drăcușor parcă îmi lipise tălpile de podea și n-am apăsat clanța: „Crede-mă, iubite Constantine, că viața mea cu omul ăsta e, pe dinafară, ca mărul cel roșu și rotofei, dar pe dinăuntru colcăie viermii suferinței, scârbei și deznădejdiei. El nu-i altceva decât un pierzător fără de judecată și, dacă nu ar fi fost prost, astăzi nu ajungeam să mucezesc în cetatea asta murdară și becisnică. Și încă are gânduri să mă mai târască pe nu știu

unde, ca pe o țitoare, ca pe un lucru de nimica ce îi sunt! E atâta de tâmp, încât nu poate citi în ochii mei caznele care mă încearcă tot timpul. Dacă nu te-aș fi întâlnit, poate că mi-aș fi luat zilele, că nu mai puteam îndura nesocotința acestui zurbagiu, care în nebunia și îngustimea lui se visează mare domn, el, cel care n-a avut nici măcar atâta minte ca să păstreze darul pe care sultanul, în mărăția sa, i l-a făcut. Orice prinț din lumea aceasta, ar fi fost năruit de fericire să aibă un astfel de prilej! Să capeți tu domnia Țării Românești, așa, fără vreun merit, iar tu să muști mâna care te-a mângâiat, e semn nu numai de dobitocie, ci și de ticăloasă fățarnicie și nerecunoștință. Iar eu, biata de mine, femeie slabă cum sunt, a trebuit să-l urmez pe nebunul ăsta. Am crezut până nu demult, că asta este ursita mea, că datorința mea de muiere este aceea de a-i sta alături, și-ți mulțumesc, Constantine, că m-ai scos din hruba acestei nepriceperi, că tu ești primul bărbat de pe lumea acesta care a putut să deschidă zăgazarile sufletului meu ostenit și biciuit. Acuma, are planuri să meargă la Viana, apoi la împăratul leșilor, să-i lămurească ca să-i dea oștiri, de parcă acei crai altă treabă n-ar avea pe lumea asta, decât să-i umfle lui rânza cu visul acesta deșart al domniei. Eu îți spun cinstit că mi-e destul, am obosit să-i tot urmez visele acestea stricate. Poate ar fi vremea să nu-mi mai chinuiesc sufletul cu umbra unei iubiri care poate că nu a existat niciodată. Mihnea e un om tare ciudat, am auzit că a fost giuvanul unui pașă și încordarea și tremurul rece al acestei amintiri mă face să mă leapăd și mai mult de el”.

Iată frumoasele cuvinte ale celei pentru care mi-aș fi dat oricând viața, dar n-am apucat să-mi revin din buimăceală că bunul meu prieten a ținut să umple și să reverse cupa amarului: „Te înțeleg prea bine, iubita mea Nedelka. Nevolnicul acesta de Mihnea nu te merită. El e un fariseu, un prefăcut care se dă drept urmaș de voievozi, de

parcă n-ar ști toată lumea că e fiul unui cămătar, un grecotei scăpătat, care acum umblă de nebun și cerșește pe străzile Sтамbulului, însă tu ești din cel mai curat os domnesc, sora lui Mehmed Gerai, puternicul han al tătarilor, nu te supăra pe mine dacă-ți spun că omul acesta este sub rangul tău. El nu-i decât un biet aventurier care până acum a fost de toate: ba bărbat, ba femeie, ba țiitorul mamei sultanului și încă multe altele, pe care nu cred că ai vrea să le afli. Apoi a fost musulman, creștin ortodox și i s-a năzărit să mai fie și papistaș, ca nu cumva să-i rămână vreun fel de a fi, străin. Știi bine că l-am primit cu dragoste frățească, asta pentru că și eu am trecut prin amarul mazilului. Dar când l-am cunoscut mai bine, mi-am dat seama, că e un om de nimic, ridicat din pleavă, zidit din cărămizile putrede ale prăbușirii. Nu putem croi vreun plan cu el. Dar nici nu aș vrea să-i fac vreun rău. Eu sunt oștean, asta am fost toată viața, însă cu unul ca el, nu vreau să mă lupt. Așa că îți spun: hai să fugim din cetatea aceasta mohorâtă, scăparea de turci este întotdeauna năzuința înspre miazănoapte. Am prieteni destui, mai în sus de locul acesta, printre cazaci, și am putea scăpa, ca să ne găsim pacea pe care inimile noastre tremurate o caută! Că nimic nu-i mai de preț pe lumea asta decât tihna în iubire și îndestulare și crede-mă că amândouă ne sunt la îndemână!”

Am crezut că inima mea nu va putea duce povara acestor ticăloșii și o să cad mort, acolo, în fața ușii. Cu ultimele puteri m-am smuls din locul acela blestemat și am coborât între mesenii care dovedeau ultimul butoi de vin. Ce vin! Negru ca sângele răilor! Și am băut mult, ca să înec amintirea serii aceleia. Eram un om singur, sau mai degrabă o pasăre nefericită căreia i se retezaseră amândouă aripile. O aripă era femeia pe care am iubit-o până la pierderea minților, iar cealaltă era prietenul pentru care mi-aș fi dat chiar și viața, fără să clipească. Lacrimile s-au vărsat peste

inima mea ciuntită și, în prăvălirea aceea, mi-am căutat sufletul, iar cugetul mi s-a întărit atunci. Mi-am spus că nu este drept să mă las zdrobit de ticăloșia și perfidia acestor oameni fără Dumnezeu. Și, oricât am băut în seara aceea, ceața groasă a durerii nu m-a lăsat să mă îmbăt, singur am rămas la masă și un drac întunecat, cu ghearele ascuțite, m-a mai împins o dată înspre ușa odăii aceleia și am auzit glasul femeii iubite, oftând: „Niciodată nu m-aș fi gândit, Constantine, la grozăvia asta, dar, dacă altă cale nu se arată, îmi voi strânge ochii și-mi voi zăvorî sufletul și așa voi face cum zici, murdarul acesta nu are dreptul să stea în calea iubirii noastre!”. N-ar fi trebuit să mă întorc acolo, oricum, inima mea a fost înțepată de atâtea sulițe, încât nu mai avea nevoie și de lancea asta de pe urmă. Și atunci, în vreme ce alergam ca un apucat, afară din castelul acela al pierzaniei, mi-am zis că totuși steaua mea a fost norocoasă, că am putut afla din vreme mârșăvia pusă la cale de cei doi perfizi. Mi-am pipăit jungherul de la brâu și am știut că el a rămas de acum înainte să fie și iubita mea, dar și singurul meu prieten. Pe cer plutea luna, dar parcă și-ar fi râs de mine și acolo, sub lumina aceea aproape oarbă, am întruchipat planul măreței mele răzbunări. Eu însumi voi pune la cale o mare petrecere în zilele care vin, în cinstea singurului meu prieten adevărat de pe lumea acesta, Constantin Șerban Vodă! Vom sta la masă unul lângă altul și o să închinăm cupele pline, iar eu, ca la un semnal, voi pune jungherul pe masă. Am să străpung gâtul Cârnelui și apoi cu sângele lui fierbinte, am să sfințesc inima doamnei mele, trăsând același pumnal între sânii ei, cei cu care a crezut că mă ademenește. Afară, mă vor aștepta patru cai și trei slujitori credincioși și vom lua drumul Vianăi, pentru că eu trebuie să-mi urmez ursita și dacă cei doi uneltitori au crezut că mă pot amăgi doar ca să mă dea morții, vor avea parte de sfârșitul mișeiilor, pe care îl merită cu prisosință. Mă simt

eliberat și liniștit. Știu că n-o să mai fiu fericit nicicând, dar mierea răzbunării va obloji arsura acestei suferințe. Ce-o fi găsit la nevolnicul ăsta roaba circaziană pe care mi-am apropiat-o numai din milă? Ei!, poate că totuși, cine se aseamănă, se adună! Doamne, ce orb am putut să fiu! N-am simțit nimic, famenii ăștia au reușit așa de bine să se prefacă! Prietenia Cârnelui nu a fost altceva decât mărul otrăvit al unei ospitalități prefăcute! Și toate petrecerile acelea care nu mai conteneau! Ele nu erau altceva decât un pretext pentru ca iubăreții ăștia să se poată întâlni în voie! Și vânătorile organizate cu mare fast prin pădurile din jur, urmate de beții crâncene, după care eu cădeam ca mort. Bineînțeles, Nedelka, nu putea lipsi de la niciuna din ele, deși nu participa la acest soi de petreceri nicio altă femeie. Dar eu nu am băgat de seamă, eram fericit că doamna mea vrea să fie tot timpul cu mine! Cu mine... Un prost am fost, un prost! Aici, Nedelka a avut dreptate! Dar o să vadă și ea, pe pielea ei cea neagră, ce înseamnă să cutezi și să vrei sfârșitul unui domn! Nicio milă nu voi avea! Mi-a trecut tristețea, cum trece o ploaie grăbită de vară. Te doare, te zbuciumă, dar în cele din urmă, trece! Acum sufletul meu pustiit coace planul răzbunării. Nu aș putea trăi de acum înainte cu greutatea de plumb a acestei trădări pe conștiință. Umilirea trebuie scăldată în sânge și cred că nici un om cinstit nu mă va judeca pentru actul de dreptate pe care urmează să-l fac!

N-am mâncat astăzi nimic... Am ieșit în grădină, primăvara a izbucnit năprasnic și albul zăpezii de mai ieri a fost înghițit de un verde cotropitor. Știu că trebuie să am răbdare. De fapt, răbdarea este principala calitate care mi-a lipsit întotdeauna. Din păcate, aproape tot timpul îmi dădeam prea târziu seama de acest lucru. Dar nu și de data aceasta!

Țin bine minte că, pe când eram un tinerel și băteam ulițele Stambulului, m-a oprit într-o zi o hoască bătrână fără dinți în gură, o cotoroanță levantină ce părea neputincioasă. M-a tras de cămașă și am fost surprins când am simțit degetele ei ca niște cângi cum îmi strângeau brațul. „Nu vreau nimic de la tine, nepricopsitul, liniște-te și ascultă-mă bine!” Am crezut că e o biată nebună căreia foamea i-a întunecat și ultima rămășiță de cuget, dar mi-am dat seama repede că nu este așa! „Spune-mi care este cusurul tău cel mai mare?” Fără să stau pe gânduri, i-am răspuns: Răbdarea! Răbdarea îmi lipsește! Ea a început să râdă cu poftă, apoi dintr-odată s-a posomorât și chipul ei hidos a devenit posac: „Nu este adevărat, nu răbdarea îți lipsește, ci norocul! Că ești născut sub o stea care nu încapă pe cer. Și de aceea nu o să ai tihnă! Când te vei repezi să înfăptuiești un lucru, din cauza nerăbdării îl vei pierde, iară când vei fi mai cumpătat și vei avea răbdare, de-abia atunci o să pierzi lucrul cel mai de preț al vieții tale! Știu cine ești și pe unde umbli! Te vei ridica, vei fi un vizir mare, numai că visurile tale vor fi mult mai adânci decât albia prin care ți se scurge viața. Și ele își vor căuta un alt fâgaș, dincolo de făptura ta! Ferește-ți trupul de încercările ademenitoare și poate că vei putea scăpa cumva din lațul care ți se întinde!” Pe moment nu m-am gândit la prorociile babei, dar uite că ele se adevăresc pas cu pas. N-am mai văzut-o niciodată după aceea, cum nici până atunci nu mi s-a mai arătat ochilor mei!

Nu voi mai aștepta să pregătească fățarnicul acela de cărn alt banchet, ci o să pun, eu însumi, unul la cale. Și va fi cel mai strălucitor dintre toate, chiar dacă va avea invitați mai puțini. Nu voi chema decât oamenii mei credincioși și poate pe câțiva dintre ai Cârnelui, pe cei mai slabi de fire, ca să ia aminte și să poată povesti apoi cum Domnul Mihai are puterea de a-și spăla onoarea în sângele păcătoșilor. Voi